

با مردی که تمکین خاص نمی کند چه کنیم؟

عکس: [Camil Tulcan](#)

روزنامه نگار - ماهرخ غلامحسین پور

وام خود اشتغالی بگیرد و همین ای زهرا یک آشنای دور بود. من ضامنش شدم تا با مدرک دیپلم آرایشگاه از اداره آموزش فنی و حرفه تمام حقیقت را بگویم، سرپوشیده و سر بسته از من داشت باز کرد. اولش شرم او مسئله پای مرا به دایره ماجرای اختلافات خانوادگی خواست با همسرش حرف بزمن و ببینم چرا از او دوری می کند. با شوهرش به بهانه ای خانه پدرم قرار گذاشتم. وقتی به آنجا آمد سر صحبت را باز کردیم. مرد هم دلخوری هایی داشت درست مثل زهرا اما بخش جالب ماجرا آنجا بود که با افتخار و نیش باز برایم تعریف کرد که گذارد. می گفت این کار رانمی به زنش محل خوابد و اصلاگیرد می کند و راحت می برد وسط آشپزخانه پهن می ها تشکش را می شب می کند تا زهرا حساب کار دستش بیاید. پرسیدم جسارتا الان چند مدت است این کار را می کنید؟ کمی فکر کرد و گفت از سر بند کردم و با پر شود شش ماه. باز هم تمام توانم را جمع ای نپوشد و پوشید. درست الان می ام که به زهرا گفتم جوراب شیشه عروسی دختر خاله رویی پرسیدم یعنی خودتان نیاز ندارید؟

راهش را بلدم. نه خانم. برای مرد هزار راه وجود دارد من

پرسیدم اما برای یک زن هزار راه نیست.

مرد خندید و گفت مردها با زن ها فرق می کنند تا ده سال هم بی مردی بکشند سختشان نیست. خدا بیامرز پدرم می رفت کویت هر پنج سال یک بار برمی گشت خانه. فکر می کنید مادر من چطور روزگار می گذراند؟

با زهرا حرف می زنم. شرمناک است مستقیم به ماجرا اشاره نمی کند ولی تلویحا می گوید شش هفت ماهی است هیچ رابطه فیزیکی و تماس بدنی نداشته اند. می گفت رفتارشان عادی است. یعنی کسی از بیرون نگاه کند متوجه ماجرا نمی شود ولی سرشب که می شود شوهرش رختخوابش را برمی دارد و می رود وسط آشپزخانه می خوابد.

است و برای اینکه حرفش را در مورد شیوه پوشش و معاشرت تحمیل کند او را با فاصله گرفتن و تمکین «بد دل» او می گوید شوهرش نکردن تنبیه می کند.

به طور تلویحی از لابلای کلماتش می فهمم در طول این مدت، درگیر افسردگی و استرس بوده و به شدت اعتماد و عزت نفسش خدشه دار شده و از همه مهم تر به وسواس شستشوی بدن مبتلا شده است. می گفت مدام احساس می کنم کثیفم یا بو می دهم یا یک ایرادی دارم. برای همین هم ساعت ها می روم می نشینم زیر دوش آب داغ و تنم را تا سرحد کبود شدن کیسه می کشم.

تمهیداتی اندیشیده و او را مستحق - دهد یعنی زنی که وظایف خاص زناشویی یا هم خوابگی را انجام نمی - قانون برای ناشزه بودن زن تمکین نکند بر اساس ماده ۹۸۱۱ قانون مدنی خود تنبیه دانسته است. بدین معنا که اگر زنی نسبت به انجام وظایف خاص زناشویی مستحق دریافت نفقه نیست یا اینکه مرد با مراجعه به مراجع قانونی نسبت به زن اقدام به دعوای الزام به تمکین کند، یعنی دادگاه طی امتناع کند مستحق دریافت اجرت المثل حکمی زوجه را محکوم به تمکین کند. از سوی دیگر اگر زن نسبت به انجام وظیفه رابطه جنسی و نحله نیز نیست. اجرت المثل حق الزحمه ای است که زن بابت کارهایی طلب می کند که شرعا بر عهده او نیست و از سوی دیگر مرد در صورت اثبات ناشزه بودن زن و اینکه زن محل سکونت را ترک کرده یا حاضر به انجام وظایف خاص زناشویی نباشد می تواند با رجوع به مراجع قضایی و دادگاه خانواده، اجازه ازدواج مجدد بگیرد.

گوید: ضمانت اجرای ناشزه بودن زوجه تنبیه بدنی نیست. لیکن زوجه ناشزه امیر سالار داوودی وکیل پایه یک دادگستری در این باره می‌شود. اگر زوجه نیازهای جنسی زوج را برآورده نسازد (در حد متعارف) مرتکب عدم تمکین خاص شده تنها از نفقه ایام نشوز محروم می‌شود. و لذا از انفاق زوج محروم می‌شود.

این کارشناس حقوقی می‌افزاید که قانون خانواده برای بانوان حقوقی در زوجیت به رسمیت شناخته است مانند نفقه، اجرت المثل، مهریه، زوج برخوردار نیست که اهم شود ولی در مقابل، زوجه از یک سری حقوق پیش بینی شده مانند تهیه اثاث البیت که توسط زوج تامین می‌شود حق طلاق برابر است. آنها

هیچ دلیل موجهی، امتناع کند آیا قانون پرسم اگر مرد نسبت به وظایف خاص زناشویی و آمیزش جنسی بدون از امیر سالار داوودی می‌جدید برای تنبیه مرد راهکاری اندیشیده است یا خیر؟ خانواده

او به این نکته اشاره می‌کند که اگر زوج حاضر به تامین نیازهای جنسی زوجه نگردد عنداللزوم زوجه حق دارد بنا بر عسر و حرج مستحذنه سازد. و حاکم نیز وی را از جانب زوج مطلقه می‌کند تقاضای طلاق

متأسفانه با نگاهی به قانون جدید حمایت از خانواده متوجه می‌شویم که زن برای عدم تمکین مرد باید عسر و حرجش را ثابت کند و در این مورد به طور مستقیم برای احقاق حقوق جنسی زنان، هیچ تمهیدی اندیشیده نشده و قانونگذار نیز ترجیح داده است به تبعیت از عرف، با این مسئله به عنوان یک موضوع ممنوعه و غیر قابل طرح برخورد کند.

دلیلی مشخص، زن برای هم خوابگی بدون او بنابر این در صورت عدم تمکین مرد برای انجام وظایف خاص زناشویی و سرپیچی تذکر و تنبیه او هیچ ضمانت قانونی مشخصی ندارد مگر اینکه ثابت کند در عسر و حرج قرار دارد، مرد خانه را ترک کرده یا نفقه نمی‌دهد. یا اینکه در زمان نکاح، این مسئله را جزء شرایط ضمن عقد درخواست کرده و مرد نسبت به انجام آن عملاً متعهد شده باشد.

جای شگفتی است که قانونگذار در هنگام تدوین قانون جدید خانواده مصوب سال ۱۹۳۱ اشاره مستقیمی به تمکین مرد به وظایف جنسی نکرده و ترجیح داده است در این مورد سکوت کند. به نظر می‌رسد که رسیدگی به نیازهای جنسی زنانه چندان خوشایند قانونگذار نبوده اما به شکل غیر مستقیم زن می‌تواند اگر مرد از پرداخت نفقه امتناع کرده یا از محل سکونت همسرش به طور غیر موجه غیبت کرد، نسبت به ترک وظایف زناشویی از سوی مرد به دادگاه خانواده شکایت کند.

کند برای پیشگیری از هر گونه تضییع حقی، بهتر است حین انتخاب توصیه می‌شود بانوان امیرسالار داوودی به عنوان یک مشاور حقوقی در زندگی عرصه تا هر زمان همسر شرط بگذارند که به جای مهریه، وکالت عامی در باب اعمال حق طلاق از جانب زوجه دریافت کنند، بر آن‌ها تنگ شد یا همسرشان بی هیچ دلیل منطقی نسبت به تمکین وظایف زناشویی سرباز زد، بتوانند بدون نیاز به اثبات عسر و حرج خود را مطلقه سازند.

او درباره اینکه اگر مردی از هم خوابگی و آمیزش با همسرش امتناع کند، چه توصیه‌ای می‌تواند برای آنان راهگشا باشد می‌گوید: بانوان اگر زوجه‌شان مشکلات جسمی و فیزیکی جنسی داشته باشند می‌توانند طلاق بگیرند. اما اگر زوج صرفاً دلش نخواهد با زوجه مقاربت داشته باشد، زوجه می‌تواند با اثبات عسر و حرج خود را مطلقه سازد.

مسئله امتناع از آمیزش با همسر می‌تواند به غیر از مشکلات فیزیکی و تنش‌های معمول بدنی، در ایجاد حس ناامنی و افسردگی و حس ناکارآمد بودن و ناخواسته بودن زن در یک رابطه موثر باشد.

وقتی همسر مدت زمان طولانی نسبت به آمیزش «گوید: گو با خانه امن می‌ونسرین پرستار بیمارستان و سی و دو ساله است در گفت جنسی امتناع می‌کند به لحاظ روانی در شرایط بدی قرار می‌گیرم. احساس می‌کنم برای او اهمیت ندارم و او نسبت به مسائل عاطفی و روانی من بی‌توجه است و به آن اندازه که انتظارش را دارم با من صمیمی و نزدیک نیست و حس می‌کنم محبتش را از دست داده‌ام. این مسئله در من احساس ناامنی شدید ایجاد می‌کند به شکلی که نسبت به زندگی و همه اتفاقات پیرامونم حس خوشایندی ندارم. دائماً به این فکر می‌کنم که آیا او با زن دیگری رابطه دارد؟ به طرز محسوسی نسبت به رفتارهای حساس و مشکوک می‌شوم، جیب‌هایش را می‌گردم.» و دنبال رد پای زن دیگری هستم.

اما طبیعتاً مرد برای امتناع خودش دلایلی دارد. در صورتی که این امتناع به تنهایی جنبه تنبیه و تادیب زن داشته باشد و مرد با مضایقه از رفع نیازهای جنسی زنانه بخواهد برخی از نظرات خودش را با روش خودخواهانه‌ای به زن اعمال کند، این شکل از تنبیه به لحاظ انسانی جای احترام ندارد.

اما بخشی از امتناع مردان برای ایجاد ارتباط ممکن است به دلیل آسیب دیدگی رابطه عاطفی، بی‌اعتمادی، بی‌علاقگی یا آسیب دیدن سایر بخش‌های یک رابطه دو سویه باشد که در آن صورت لازم است زوج‌ها از کمک مشاوران مبرز و با تجربه بهره بگیرند و نسبت به آن موانع عاطفی اقدام کنند و در صورتی که مشاوره و روش‌های درمانی موثر نبود نسبت به جدایی اقدام کنند.

۲۱ سال است در دادگاه خانواده واقع در خیابان نبرد تهران در حال مشاوره «گوید معصومه مشاور دادگاه خانواده است او به خانه امن می‌دادن به مراجعین است و به ندرت با موردی برخورد کرده که زنی آشکارا و بدون پرده پوشی، به خاطر امتناع همسرش از ارتباط جنسی با او درخواست عسر و حرج یا طلاق بدهد و دلیل آن نیز مسلماً باورهای فرهنگی است، باورهایی که ابراز نیاز زن به رابطه جنسی را ناپسند و «داند. زننده می

قانون زنانه، قانون مردانه

پرسم چرا قانون برای ناشزه بودن زن تمهیداتی دارد و شناس ارشد حقوق جزا می‌شناس حقوق قضایی و کاراز خانم حمیده علیزاده، کار داند، اما در مورد ناشزه بودن مرد و امتناع در صوت عدم تمکین مستوجب تنبیه می‌راهکارهای قانونی تکلیف زن را مشخص کرده و او را اواز انجام وظایف خاص زناشویی سکوت کرده است؟

او می‌گوید: نشوز یک واژه زنانه است و تنها برای زن واژه ناشزه مورد استفاده قرار می‌گیرد و در واقع قوانین مدنی برآمده از فقه، مرد را در صورت سر باز زدن از برقرای ارتباط جنسی ناشزه نمی‌خواند و اساساً چنین صفتی تعریف نشده است، بلکه این مورد تحت عنوان عسر و حرج برای زن تعریف شده یعنی امتناع مرد یکی از مواردی است که زن را به عسر و حرج می‌اندازد. برای حل این مشکل در صورتی که دلایل خیانتکارانه نداشته باشد قدم اول اقدام درمانی است اما اگر مرد به دلایل دیگر به جز بیماری از همبستری امتناع کند تنها راه حل قانونی جدایی است.

این کارشناس حقوق قضایی در مورد این که در مواقعی این چنینی شرایط طلاق چیست می‌گوید: باید یکی از شرایط معمول طلاق لحاظ شود یعنی یا درخواست طلاق به طور توافقی باشد یا اینکه با درخواست یکی از طرفین ماجرا برای طلاق اقدام بشود.

مهرخانه منبع: